

Ik heb er ook jazz op geopro-

leerd en dat klonk prima'

Door ANTON HEUFF

DEN HAAG - Op een Haagse zolder, op draaibank en werkbank, is een wereldprimeur geconstrueerd: een bassanello. De bouwer is Paul Beekhuizen, die sinds drie jaar voor 'n brood blaasinstrumenten uit de Renaissance maakt.

De bassanello is zo'n oud, heel vergeten instrument. Zelfs de naam kwam je vrijwel nergens meer tegen. In de meeste populaire boekjes over muziekgeschiedenis kun je wel lezen over kromhoorns, schalmieien, cornamuses, racketten en pommers.

Die worden ook weer bespeeld. Op grammofonplaten met renaissance-muziek kun je de typische snerpende of neuzelige klank van deze instrumenten beluisteren tot je er genoeg van krijgt. Om van de alom bekende blokfluiten maar te zwijgen.

Maar de bassanello? Nooit van gehoord. Het toeval heeft gewild dat niet één bassanello de eeuwen heeft overleefd. Wel al die andere instrumenten. Toen er weer belangstelling kwam voor renaissance-muziek, lagen er in de musea genoeg oude instrumenten die konden worden nagebouwd.

Zo is ook Paul Beekhuizen begonnen. Na jaren van studie en ervaring opdoen, dacht hij nu ook een bassanello te kunnen bouwen. Eén heel korte beschrijving van het instrument en één afbeelding in verhouding tot andere houten blaasinstrumenten gaven voldoende houvast.

"Ik denk dat ik de eerste ben die hem weer heeft gebouwd," zegt Paul Beekhuizen, zonder

"enige ophef. "En de klank was ongeveer zoals ik verwachtte." Hij citeert de beschrijving van Michael Praetorius in "Syntagma Musicum": "De bassanello klinkt als een schalmei, maar stiller."

Paul Beekhuizen zet hetriet aan zijn lippen om een riedeltje voor te spelen. Een complete verrassing: het is ongeveer het geluid van onze moderne saxofoon!

"Ja, een heel gekke gewaardering," zegt Paul, "ik heb er ook al jazz op geprobeerd en dat klonk prima."

Het boek "Syntagma Musicum", dat bijna uit de band valt van het intensieve gebruik, beschouwt Paul Beekhuizen als zijn bijbel. Geschreven in 1619, geeft het een nauwkeurige beschrijving van de muziekinstrumenten uit die tijd.

Zijn eerste blaasinstrument maakte Paul Beekhuizen toen hij een jaar of tien was. "Dat zal zo rond 1955 zijn geweest. Ik werd toen lid van het Pijpersgilde, een vereniging van mensen die zelf bamboefluiten maken en bespelen. Later ben ik in de volksmuziek gedoken, waar ik voor m'n lol ook een paar instrumenten heb gemaakt. Daar heb ik ook de renaissance-muziek ontdekt en ben ik me toen steeds meer met de instrumentenbouw gaan bezighouden."

Voor iemand met Sociale Academie zijn de muziek en de instrumentenbouw geen terreinen die nauw aansluiten bij de vakopleiding. Paul Beekhuizen heeft het zichzelf allemaal moeten leren. "Ik ben gewoon begonnen, met lezen, instrumenten bekijken, dingen uitproberen en met mensen erover praten." Om zijn kennis van de mu-

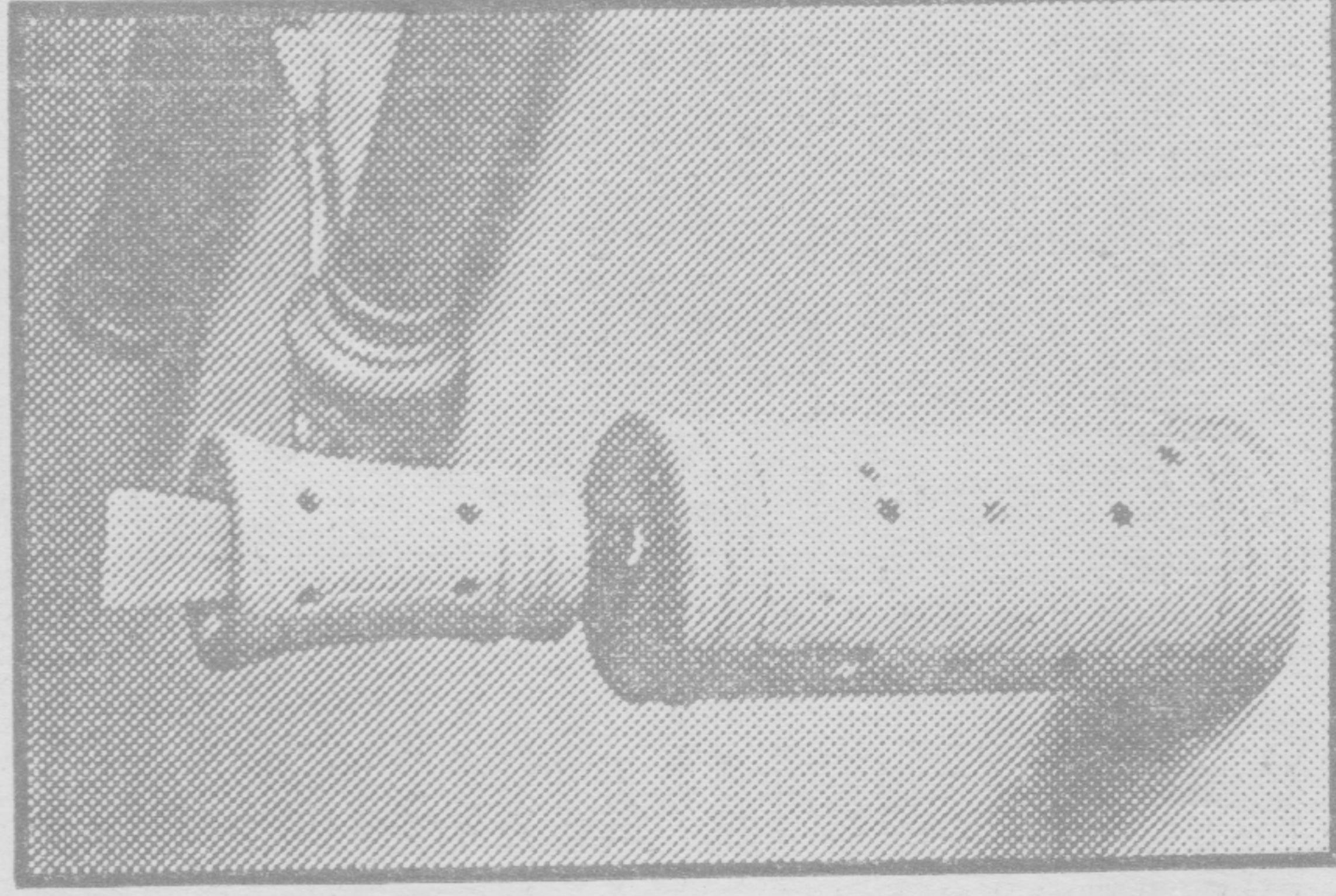
deert luit aan het Conservatorium. Ze hebben plannen om met een driemansensemble schoolconcerten te gaan geven. Een tijdje geleden speelden Paul en Ireen nog in Delfshaven in de Dubbele Palmboom.

"De belangstelling voor muziek uit de Renaissance is enorm gegroeid de afgelopen vijftien jaar. En die zal nog wel verder groeien. De hele zaak is eeuwen verloren geweest en nu ontdekt men weer dat er nog zoveel ander klankkleuren bestaan"

Paul Beekhuizen noemt ook de opleving van de volksmuziek, waarin vanouds werd gemusiceerd op oude instrumenten.

"Het wemelt weer van de groepen die zich met Nederlandse volksmuziek bezighouden. Eerst gebeurde dat heel puriteins, toen was volksmuziek nog museummuziek. Maar nu wordt er weer volksmuziek gemaakt pop-achtig en heel gezellig."

Aan al die groepen, beroepsmusici, amateurs en muziekscholen kan Paul Beekhuizen zijn muziekinstrumenten kweiten. "Ik kan er nu wel van leven," zegt hij. En zullen de bassanello's het goed gaan doen? "Ik ben hem een beetje aan het pushen. De bassanello mixt prachtig met lange blokfluiten en strikers. Anno zo'n instrument is wel behoefte denk ik, want de kromhoorn die erg veel gebruikt wordt, is toch eigenlijk maar een neuzeltje."

Een pepermolen? Nee, ook een muziekinstrument, de racket. Heel klein, maar met een bastoon langer dan de snaren van een contrabas kunnen produceren. Foto's: Fotopersbureau Stokvis.

ziekgeschiedenis te vergroten is hij anderhalf jaar gaststudent geweest aan het Koninklijk Conservatorium.

Zijn vrouw Ireen Thomas stu-

UIT 4